

Sygn. akt IV CZ 105/14

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Kozłowska

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w R.

przy uczestnictwie W. M.

o umieszczenie w domu pomocy społecznej całkowicie ubezwłasnowolnionej E.

G.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 stycznia 2015 r.,

zażalenia uczestniczki postępowania

na postanowienie Sądu Okręgowego w R.

z dnia 29 lipca 2014 r.,

I. uchyla zaskarżone postanowienie;

II. przyznaje adw. D. A. ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w R. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł, powiększoną o należny podatek od towarów i usług, z tytułu kosztów pomocy prawnej udzielonej uczestniczce w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 lipca 2014 r. Sąd Okręgowy w R. w odrzucił wniosek uczestniczki W. M. o doręczenie odpisu postanowienia z uzasadnieniem tego Sądu z dnia 30 czerwca 2014r., którym została oddalona jej apelacja w sprawie o umieszczenie córki w domu opieki społecznej. Przyczynę odrzucenia wniosku stanowiło złożenie go dopiero w dniu 24 lipca 2014 r., a więc po upływie terminu przewidzianego w art. 387 § 3 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie uczestniczka wniosła o jego uchylenie, zarzucając, że Sąd nie wziął pod uwagę wcześniej (w dniu 2 lipca 2014 r.) złożonego wniosku, który – co najmniej - wymagał wyjaśnienia dotyczącego rzeczywistego celu jego wniesienia, co pozwoliłoby na ustalenie, że zamiarem uczestniczki było uzyskanie odpisu postanowienia z uzasadnieniem w celu jego zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego regulację zawartą w art. 130 § 1 zdanie drugie k.p.c. odczytuje się jako dyrektywę rozpoznania pisma zgodnie z jego treścią wyrażającą intencje autora, także wówczas gdy zostało ono mylnie oznaczone lub dotknięte innymi oczywistymi niedokładnościami, jeżeli wątpliwości można wyjaśnić w drodze wykładni pisma lub przez wezwanie strony do jej wyjaśnienia (por. postanowienie z dnia 14 listopada 2013 r., IV CZ 81/13, niepubl.).

Jeżeli zatem – w świetle okoliczności sprawy – istnieją wątpliwości co do rzeczywistych intencji autora pisma, Sąd powinien poddać je wykładni zgodnie z dyrektywami właściwymi dla tłumaczenia oświadczeń woli (art. 65 k.c.) albo usunąć te wątpliwości przez wezwanie strony do ich wyjaśnienia.

Dotyczy to przede wszystkim sytuacji, w których – tak jak w niniejszej sprawie - strona działa osobiście, bez profesjonalnego pełnomocnika, tym bardziej wtedy, gdy strony tej nie można uznać za biegłą w prowadzeniu swych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 1992 r., IV CSK 384/11, z dnia 7 lutego 2006 r., IV CZ 7/06, z dnia 23 marca 2006 r., III CZ 19/06 i z dnia 23 września 2009 r., I CZ 51/09, nie publikowane).

Uczestniczka w toku całego postępowania, w tym w apelacji i na rozprawie apelacyjnej, sprzeciwiała się umieszczeniu jej córki w placówce opiekuńczej. Z taką też „prośbą” wystąpiła do Sądu po zamknięciu rozprawy, a przed ogłoszeniem orzeczenia. W kontekście postawy uczestniczki w postępowaniu, i przy zakładanej racjonalności podejmowanych w postępowaniu działań, złożony przez nią w dniu 2 lipca 2014 r. wniosek „o wydanie odpisu wyroku/postanowienia ze stwierdzeniem prawomocności” powinien wzbudzić wątpliwości co do tego, czy odzwierciedla rzeczywistą intencję autorki. Należy przy tym zauważyć, że wniosek został złożony na udostępnionym jej formularzu urzędowym, uczestniczka wpisała osobiście jedynie dane swoje i sprawy oraz datę – ewidentnie błędną.

Wskazane okoliczności sprawy składały się na kontekst uzasadniający powzięcie wątpliwości co do rzeczywistego rezultatu, jaki skarżąca zamierzała osiągnąć składając wniosek. W razie takich wątpliwości właściwe jest skorzystanie przez Sąd z możliwości ich wyjaśnienia przez stronę, zwłaszcza w sytuacji, z którą wiążą się daleko idące skutki procesowe (w danym wypadku – dopuszczalność skargi kasacyjnej).

Z omówionych względów zaskarżone postanowienie, wydane bez przedsięwzięcia takich czynności, podlegało uchyleniu na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. Koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej w postępowaniu zażaleniowym przyznano na podstawie § 13 ust. 2 pkt 2 i § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst Dz. U. z 2013 r., poz.461).